

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.III.20.779/2017/5. szám

A Szegedi Ítéltábla a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Bihari Krisztina ügyvéd) által képviselt **felperes neve, felperes lakcíme** szám alatti állandó lakos felperes által – a Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Papp Kornél ügyvéd) által képviselt **alperes neve, alperes székhelye** szám alatti székhelyű alperes ellen törzskönyv kiadása és egyéb követelés iránti perében a Szegedi Törvényszék 2017. július 12. napján kelt 6.P.20.614/2017/11. sorszámú ítélete ellen az alperes által 12. sorszám alatt előterjesztett, valamint a felperes által 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben és akként változtatja meg**, hogy az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú eljárási költséget 60.000,- (Hatvanezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 25.000,- (Huszonötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

Az alperes 15.000,- (Tizenötezer) Ft fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles az államnak az adóhatóság felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

Az ítéltábla az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes, mint kölcsönbevevő az alperes jogelődjével a **felperesi jogelőd neve**.-vel, mint hitelezővel 2008. augusztus 22. napján szerződésszámon egyedi kölcsönszerződést kötött normál devizakonstrukció finanszírozásban gépjármű vásárlásra. A kölcsön összege 2.375.000,- Ft, törlesztőrészletek száma 120 db, az egyes törlesztőrészletek összege 120 x 39.719,- Ft volt. A saját rész 515.000,- Ft, az összes törlesztőrészlet 4.766.280,- Ft, a THM 18,22 %, a mértékadó devizanem CHF.

Az egyedi kölcsönszerződés 2. pontja szerint az egyedi kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a **felperesi jogelőd neve**. hitelezési tevékenységére vonatkozó üzletszabályzata **Üsz.** (Üsz.) tartalmazza.

Az egyedi kölcsönszerződést a szerződő felek teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalták.

Az egyedi kölcsönszerződés 3. pontjában a kölcsönbevevő kijelentette, hogy az egyedi kölcsönszerződésben, az annak elválaszthatatlan részét képező opciós és adásvételi szerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette és azokat jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismerte el, az üzletszabályzat átvételét a szerződés aláírásával nyugtázta.

A kölcsönszerződéshez kapcsolódóan a szerződéskötő felek 2008. augusztus 26. napján opciós szerződést is kötöttek. Ennek 3. pontja szerint a hitelező a kölcsönt kizárólag azzal a feltétellel

nyújtotta a kölcsönbevevő felperes részére, hogy azzal a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására a jelen megállapodásban foglaltak szerint opciós jogot alapítanak a hitelező javára. Az opciós szerződés 5. pontja szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított öt éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja, amíg vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette. A 8. pont szerint a hitelező vételi jogát abban az esetben gyakorolhatja, ha a kölcsönbevevő a 2. pontban hivatkozott kölcsönszerződésben megjelölt bármely esedékességi időpontban – az esedékességet követő 15 napon belül – akár részben vagy egészben nem tesz eleget valamely fizetési kötelezettségének, továbbá, ha a kölcsönszerződés bármely oknál fogva felmondásra kerül.

Az egyedi kölcsönszerződés részévé vált Üsz. IV/7. pontja szerint, amennyiben az elsődleges biztosíték opció és az egyedi kölcsönszerződés futamideje öt évnél hosszabb, akkor a kölcsönbevevő köteles a hitelező felszólítására – az eredeti feltételekkel egyező tartalommal – ismét vételi jogot engedni, melynek időtartama legalább a szerződés lejártát követő 3 hónap.

Az Üsz. IV/9. pontja szerint, amennyiben a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a hitelező köteles a gépjármű törzskönyvét és a korlátozó bejegyzések törléséhez szükséges nyilatkozatot kiadni.

Az Üsz. VI/1. pontja szerint a kölcsönbevevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvébe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – a vételi jogot vagy a jelzálogjogot, és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni, és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg.

Az Üsz. VI/3. pontjának rendelkezése szerint, amennyiben a törzskönyv bármely oknál fogva a kölcsönbevevő birtokába kerül, köteles azt haladéktalanul a hitelező részére értékküldeményként továbbítani.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az Üsz. IV/7. pontja érvénytelen, kérte a finanszírozott gépjármű törzskönyvének kiadására kötelezni az alperest, továbbá, hogy a bíróság az opciós jog törléséhez hozzájáruló alperesi nyilatkozatot ítéletével pótolja.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a törzskönyv a kölcsönszerződés, nem pedig az opciós szerződés biztosítéka, ezért a törzskönyv kiadására csak akkor kötelezhető, ha a felperes valamennyi tartozását megfizette.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az Üsz. IV/7. pontja érvénytelen és kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt adja ki a felperesnek a perbeli gépjármű törzskönyvét, valamint az alperes javára a gépjármű-nyilvántartásba bejegyzett opciós jog törléséhez szükséges alperesi nyilatkozatot ítéletével pótolta. Kötelezte alperest arra is, hogy fizessen meg a felperesnek 15.000,- Ft + 27 % áfa összegű perköltséget.

Döntésének indokolásában megállapította, a kölcsönszerződésre tekintettel létrejött opciós szerződés 3. pontja szerint a hitelező a kölcsönt kizárólag azzal a feltétellel nyújtotta a felperes részére, hogy a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeinek elsődleges biztosítására opciós jogot alapítanak a hitelező javára. Az opciós szerződés 5. pontja, mely szerint a hitelező a vételi jogot a szerződés aláírásától számított öt éves időtartam alatt, de legfeljebb addig az időpontig gyakorolhatja ameddig vele szemben a kölcsönszerződésből eredő tartozását a kölcsönbevevő maradéktalanul nem teljesítette, megfelel a Ptk. 374. § (2) bekezdése szerinti rendelkezéseknek.

Más a helyzet az Üsz. IV/7. pontjában foglalt rendelkezéssel, melynek érvénytelenségét a bíróság már közérdekű perben megállapította (BDT2008.1828.). Ezzel együtt rögzítette, hogy az Üsz. IV/7.

pontjának rendelkezése a Ptk. 374. § (2) bekezdésének kógens rendelkezését megkerüli, mert annak alapján a hitelező hatalmasságot kap arra vonatkozóan, hogy egyoldalú felszólítással kötelezze változatlan tartalommal újabb opciós szerződés kötésére a kölcsönbevevőt, azaz az alkalmazott konstrukcióval az öt évre szóló opciós szerződést a hitelező egyoldalú hatalmassággal változatlan tartalommal meghosszabbíthatja, mely jogszabályba ütköző rendelkezés, így az semmis.

Ezen túl megállapítható az is, hogy az opciós jog megszűnésére figyelemmel a biztosítéki célból kötött járulékos szerződés alapján az alperesnek nincs érvényes jogcíme a törzskönyv birtokban tartására. Ugyan a szerződési szabadság elvéből következően nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékaként kikössék a felek a hitelező javára a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbevevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségét nem teljesíti maradéktalanul, perbeli esetben a felek azonban ilyen megállapodást nem kötöttek, sem az eredeti kölcsönszerződésnek, sem az annak részévé vált üzletszabályzatnak nincs ilyen kikötése. Az Üsz. VI/1. pontja szerint a vételi jogot, a jelzálogjogot és annak biztosításához elidegenítési terhelési tilalmat kell bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosultja részére küldje meg. Az idézett szerződési feltétel szövegezése és annak nyelvtani értelme azt támasztja alá, hogy a felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásához való jog az opciós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság, mely járulékos jellegére figyelemmel az opciós jog megszűnésével együtt megszűnik. Tekintettel arra, hogy az opciós szerződésben foglalt időtartam meghosszabbítására vonatkozó rendelkezés semmis és az opció keletkezésétől – 2008. június 26. napjától számítottan – az öt év eltelt, így az alperesnek nincs jogcíme a törzskönyv birtokban tartására.

Megjegyezte, az Üsz. IV/9. és VI/1. pontjával együttesen értelmezve csupán annyit jelent, a kölcsönbevevő teljesíti fizetési kötelezettségeit, a hitelező köteles kiadni a törzskönyvet, azonban nem vonható le az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne az alperes magánál tartani a törzskönyvet, ha e jogosultság alapjául szolgáló opciós jog megszűnt.

Ezért a törzskönyv kiadására kötelezte alperest megállapítva, hogy az Üsz. IV/7. pontja érvénytelen, valamint törzskönyvre vonatkozó rendelkezésre figyelemmel a kereseti kérelem korlátai között az alperes opciós jogának törléséhez szükséges nyilatkozatot ítéletével pótolta.

A perköltségre vonatkozó döntését a Pp. 78. § (1) és a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 3. § (3) bekezdésével indokolta további részletezés nélkül.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a peres felek terjesztettek elő fellebbezést.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség összegére vonatkozó rendelkezésének megváltoztatásával annak felemelését kérte 60.000,- Ft + áfa összegre. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság teljes kereseti kérelmének – keresethalmazatnak – helyt adott, mely alapján nem lehet helye az R.-ben előírt legkevesebb ügyvédi munkadíj 1/3-ára csökkentett mértékű ügyvédi munkadíj megállapításának. A pertárgy értéke 1.800.000,- Ft, melyhez igazodóan az R. 3. § (3) bekezdése alapján az ügyvédi munkadíj keresethalmazat esetén legfeljebb 90.000,- Ft + áfa és legalább 30.000,- Ft + áfa összegű lehet.

Az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával, a törzskönyv kiadása iránti kereseti kérelem elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást feltárta, de abból nem a jogszabályoknak megfelelő döntést hozott, ítélete sérti a Pp. 206. §-át, a Ptk. 200. § (1) bekezdését, valamint az Üsz. rendelkezéseit.

Az Üsz. IV/9. pontjának rendelkezése alapján a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása önálló biztosítékként került kikötésre, az nem az opciós szerződésnek, hanem az egyedi kölcsönszerződés teljesítésének önálló biztosító és a gépjármű törzskönyvének birtokban tartása az opciós

szerződésen kívül önálló atipikus biztosítéknak tekinthető. A törzskönyv birtokban tartása nem pusztán a vételi jogra vonatkozó kötelezettség biztosítéka, hanem a kölcsönszerződés szerinti fizetési kötelezettségek teljesítésének is. Csak így érthető, hogy a felek miért állapodtak meg abban, hogy az alperes visszaszolgáltatási kötelezettsége kizárólag valamennyi fizetési kötelezettség teljesítése esetén áll be. E pont rendelkezésére éppen azért volt szükség, mert ha ebben nem állapodnak meg a felek, akkor a jogszabályi rendelkezések alapján az opciós időszak leteltét követően megszűnne a jogcíme a törzskönyv birtokban tartására és a felperes a jogszabály alapján jogosult lenne visszakövetelni azt. A felek megállapodása és az Üsz. sem tartalmaz az opciós időszak lejártát követően törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezéseket, ebből következően az a tény, hogy a felek csak valamennyi fizetési kötelezettség teljesítése esetére írták elő a törzskönyv kiadásának kötelezettségét, okszerűen éppen azt igazolja, ügyleti akaratuk arra irányult, hogy a törzskönyv az opció lejártát követően is biztosítékként szolgáljon a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségekre.

Ha a felek ügyleti akarata az volt, hogy a törzskönyv átadása a hitelező részére kizárólag a vételi joghoz kapcsolódó biztosíték legyen, akkor a biztosított főkötelelem (vételi jog) megszűnése esetén a törzskönyv birtokban tartására a hitelező szerződéses jogcíme a jogszabály erejénél fogva megszűnik, ezért azt köteles visszaszolgáltatni. A vételi jog egyik lehetséges megszűnési módja az öt éves időtartam letelte, míg a másik a kölcsönszerződés teljesítéssel történő megszűnése, figyelemmel arra, hogy a vételi jogra vonatkozó megállapodás maga is biztosítéki jellegű megállapodás volt, az adóst terhelő kötelezettségeket biztosította.

Ha valós, hogy a felek a IV/9. pontban a vételi jognak a kölcsönszerződés teljesítése miatti megszűnése esetére rendelték a törzskönyvet visszaszolgáltatni, akkor érthetetlen, hogy a vételi jog más módon való megszűnése esetére – az öt éves időtartam elteltére – miért nem állapodtak meg ugyanerre vonatkozóan.

Egyetlen ésszerű indoka ennek a megállapodásnak az volt, hogy a törzskönyv birtokban tartása nem pusztán a vételi jogra vonatkozó kötelezettségek biztosítéka volt, hanem a kölcsönszerződés szerint kifizetési kötelezettségek teljesítésének is.

A törzskönyv birtokban tartásának önálló atipikus biztosítéki jellegét, valamint azt, hogy ez a biztosíték a kölcsön visszafizetését biztosítja, alátámasztja az Üsz. VI/3. pontja is. Ez a szerződéses pont nem tartalmaz sem időbeli korlátozást, sem utalást az opciós jogra, így a kölcsönbevevőt ez a kötelezettség akkor is terheli, ha az opció már eltelt. Az egyedi szerződés rögzítette, hogy a kölcsön futamideje 120 hónap, amely meghaladja az opció törvényben rögzített leghosszabb időtartamát, az öt évet. Az Üsz. IV/9. pontja szerint, amennyiben a felperes a szerződésből eredő valamennyi fizetési kötelezettségét teljesíti, a törzskönyvet a szükséges nyilatkozatokkal együtt ki kell adnia részére. A VI/3. pont szerint pedig amennyiben a törzskönyv bármely oknál fogva a felperes birtokába kerülne, úgy köteles azt továbbítani. További olyan esetkör nem merülhet fel, melynek bekövetkezte esetén a futamidő alatt és még a szerződéses kötelezettségek teljesítése előtt ki kellene adni a törzskönyvet a felperesnek.

Mindezek együttes értelmezése alapján az Üsz. VI/1. pontja az, amely csak kiterjesztő értelmezés útján értelmezhető oly módon, hogy az az opciót biztosítja.

Az egyedi szerződés, az opciós szerződés és az Üsz. valamennyi vonatkozó rendelkezésének egybevetésével kizárólag az állapítható meg, hogy a törzskönyv hitelezőnek való megküldése és birtokban tartása a kölcsönt biztosította, amely miatt az opció megszűnése nem eredményezheti, hogy a törzskönyvet ki kell adni.

Utalt arra, tudomással bír a Kúria legutóbbi törzskönyv kiadásával kapcsolatos álláspontjáról, azonban azzal nem ért egyet. Ezzel kapcsolatban utalt a Pp. 4. § (1) bekezdésére, amely szerint a más ügyben eljáró bíróság nincs kötve a más személyek között folyamatban volt perben megállapított tényálláshoz és döntéshez akkor sem, ha a döntés azonos tényálláson alapult.

A felperes fellebbezése **részben alapos**, az alperes fellebbezése **alaptalan**.

A felperes fellebbezésében kizárólag az elsőfokú ítélet perköltség mértékére vonatkozó rendelkezését, míg az alperes a törzskönyv kiadására vonatkozó rendelkezést sérelmezte, ezért a fellebbezés korlátaira tekintettel az ítéletábra is ekörben vizsgálta felül az elsőfokú bíróság döntését.

Az alperes fellebbezésével kapcsolatban az ítéletábra álláspontja az alábbi.

A perbeli kölcsönszerződés részévé vált **Üsz.** számú Üsz. IV/7. pontjával azonos szövegezésű rendelkezés érvénytelenségét – a **Üsz2.** számú üzletszabályzatra vonatkozóan – a Szegedi Ítéletábra Pf.I.20.452/2007/3. számú közérdekű perben hozott jogerős ítéletében megállapította (BDT2008.1828.). A BDT-ben közzétett eseti döntés ennek megfelelően precedensként alkalmazható a jelen perbeli szerződéses feltételre is. Irányadó tehát az az álláspont, hogy bár a Ptk. nem tiltja, hogy a felek szabad akaratukból a kógens törvényi határidő elteltét követően új opciós szerződést kössenek, azonban a perbeli támadott kikötés a Ptk. 374. § (2) bekezdése kógens rendelkezésének megkerülését célozza, mert a hitelező egyoldalú hatalmasság biztosítása révén kívánt jogot formálni arra, hogy egyoldalú felszólítással kötelezhesse a kölcsönbevevőt a változatlan tartalmú újabb opciós szerződés megkötésére. Ez lényegében a Ptk. rendelkezésnek megkerülésével az 5 évre szóló opciós idő meghosszabbítását jelenti már a szerződéskötés időpontjában. A szerződési feltétel ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdés, második fordulatára tekintettel semmis, mivel kógens jogszabályi rendelkezés megkerülésére irányul.

Ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg ezen rendelkezés érvénytelenségét.

Az is kétségtől megállapítható, hogy az opciós szerződés megkötésétől számított 5 év anélkül telt el, hogy az alperesi hitelező opciós jogát gyakorolta volna, ezért az opciós szerződés megszűnt.

Mindezekből kiindulva a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a törzskönyv birtokban tartása a vételi joghoz kapcsolódó járulékos vagy a kölcsönszerződés atipikus biztosítékának tekinthető-e.

A Ptk. 200. § (1) bekezdésében megfogalmazott szerződési szabadság elvéből következően – ilyen tartalmú jogszabályi tiltás hiányában – nincs akadálya annak, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékként a felek kikössék a törzskönyv birtoklásának jogát mindaddig, amíg a kölcsönbe vevő a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeit nem teljesíti maradéktalanul. Perbeli esetben azonban a felek ilyen tartalmú megállapodást nem kötöttek. Az opciós szerződés 5. pontjának helyes értelmezése szerint a felek a vételi jog – és nem a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettség – biztosítására kötötték ki az alperes javára az elidegenítési és terhelési tilalmat, a vételi jog tárgyát képező perbeli gépjárműre. Az **ÜSZ.** VI/1. pontja ezzel összhangban rendelkezik úgy, hogy a kölcsönbe vevő köteles a hatósági nyilvántartásba, a gépjármű forgalmi engedélyébe és a törzskönyvbe a hitelező javára – a felek között létrejött szerződésnek megfelelően – vételi jogot vagy a jelzálogjogot és annak biztosítására az elidegenítési és terhelési tilalmat bejegyeztetni és ennek megfelelően úgy rendelkezni, hogy a hatóság a törzskönyvet a hitelező, mint a korlátozás jogosítottja részére küldje meg.

Ezen szerződési feltétel szövegezése és annak nyelvtani értelmezése is azt támasztja alá, hogy a peres felek a törzskönyv alperes részére történő megküldésével az alperes opciós jogát kívánták biztosítani. Ennek megfelelően a törzskönyv birtoklásához való jog az opciós joghoz kapcsolódó járulékos jogosultság, amely járulékos jellegére figyelemmel az opciós jog megszűnésével együtt szűnik meg.

Az **ÜSZ.** IV/9. pontja az opciós szerződés 5. pontjával együttesen értelmezve csupán annyit jelent, hogy ha a kölcsönbe vevő teljesíti a fizetési kötelezettségeit, a hitelező (az alperes) köteles kiadni a törzskönyvet és a korlátozó rendelkezések törléséhez szükséges jognyilatkozatot. Ez nem jelenti egyúttal azt is, hogy az alperesi hitelező akkor is jogosult lenne magánál tartani a törzskönyvet, vagy

megtagadni az elidegenítési és terhelési tilalom törléséhez szükséges nyilatkozatot, ha az e jogosultságok alapjául szolgáló opciós joga megszűnt.

A Ptk. 207. § (1) és (2) bekezdése szerint ugyanis a szerződési nyilatkozatot vita esetén úgy kell értelmezni, ahogyan azt a másik félnek a nyilatkozó feltehető akaratára és az eset körülményeire tekintettel a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint értenie kellett. Ha pedig az általános szerződési feltétel, illetve fogyasztói szerződés tartalma e szabály alkalmazásával nem állapítható meg egyértelműen, a feltétel meghatározójával szerződő fél, illetve a fogyasztó számára kedvezőbb értelmezést kell elfogadni. A jogalkotó a Ptk. fenti rendelkezésével a pontatlan vagy bizonytalan megfogalmazás kockázatát arra a félre terhelte, aki annak megfogalmazásáért felelős. Ebből következően, ha az alperesnek az ÜSZ. IV/9. pontjában írt szerződési kikötéssel az volt a célja, hogy a kölcsön visszafizetésének atipikus biztosítékaként mindaddig magánál tarthassa a kölcsönből finanszírozott gépjármű törzskönyvét, amíg az adós valamennyi fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, ezt a szándékát egyértelműen félreérthetetlenül így kellett volna megfogalmaznia. Az érintett kikötésnek azonban annak tényleges megszövegezése alapján csak kiterjesztő értelmezéssel tulajdonítható az alperes által hivatkozottak szerinti tartalom, a kiterjesztő értelmezést viszont a Ptk. 207. § (4) bekezdése kifejezetten tiltja. Mindezt figyelembe véve az ÜSZ. IV/8. pontja csupán azon esetek egyikét szabályozza, amikor a hitelező nem tagadhatja meg a törzskönyv kiadását. Nem vonható le azonban az érintett kikötés megfogalmazásából az a következtetés, hogy akkor is jogosult lenne azt magánál tartani, ha e jogosultság alapjául szolgáló opciós joga megszűnt (Kúria Gfv.VII.30.049/2016., BH2017/13., BH2017/63., BH2017/95. számú eseti döntései).

A törzskönyv az opciós jog kikényszerítése érdekében került az alperes birtokába, az opciós jog megszűnésére tekintettel a törzskönyv birtokban tartásának joga is megszűnt, ezért azt az alperes köteles a felperesnek kiadni. Ebből a szempontból nincs jelentősége annak, hogy az alperes a felperessel kötött kölcsönszerződést a felperes fizetési késedelme miatt felmondta, mert az 5 év eltelte miatt már opciós joga nincs.

A Kúria korábban már több eseti döntést hozott, melyek egyezően a vételi joghoz, valamint az elidegenítési és terhelési tilalomhoz kapcsolódó járulékos biztosítéknak minősítették a törzskönyv visszatartási jogot. A Kúria egyik döntésében sem minősítette úgy az alperesi üzletszabályzatot, hogy a régi Ptk. 205. § (1) bekezdés szerinti, konszenzuson alapuló megállapodás létrejött volna egy atipikus biztosítékadásra vonatkozóan. Ezt az álláspontját a Kúria legutóbb a Pfv.VI.20.558/2016/5. számú ítéletében ismételten kifejtette, utalva még a Pfv.I.21.202/2015/4., valamint Gfv.VII.30.031/2016/7. szám alatti ítéletekre is. Az alperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben tehát a több, egyező precedens értékű eseti döntéssel szembemenő, egyedi üzletszabályzat értelmezésre az ítélőtábla nem látott lehetőséget. A BH2017/13. szám alatt közzétett eseti döntés tehát nem egyedi, hanem a Kúria több döntésében is megjelenő következetes, jogi álláspontot tartalmaz, így továbbra is az irányadó bírói jogértelmezést tükrözi, az alperes perbeli hatályos üzletszabályzata és a blanketta opciós szerződés visszatérően vitatott érvényességű, és értelmezésű pontjai tekintetében.

A fent kifejtettek alapján az ítélőtábla az alperes fellebbezését megalapozatlannak találta.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság perköltség összegére vonatkozó rendelkezését sérelmezte. Az elsőfokú bíróság a perköltség meghatározásakor csupán az alkalmazandó jogszabályhelyre utalt, annak indokát nem adta, hogy a jogszabály szerint minimálisan megállapítható perköltség összegénél mely okok miatt találta azt alacsonyabb mértékben megállapíthatónak.

Helyesen hivatkozott a felperes a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alkalmazhatóságára, azonban nem az 1.800.000,- forint keresethalmazat összevont pertárgyértéke után %-osan kell a meg nem

határozható pertárgyértékű ügyben az ügyvédi munkadíjat megállapítani, hanem az IM rendelet 3. § (3) bekezdés rendelkezése alapján. Az ügyvédnek a pert megelőző és a peren kívül végzett igazolt tevékenységéért járó díj óránként 5.000,- forint, de legalább 10.000,- forint. Az ítélőtábla az említett rendelkezést alkalmazva a díjmegállapítás során figyelembe vette, hogy a kereseti kérelmen kívül további, írásbeli beadvány benyújtására került sor a felperesi jogi képviselő részéről, aki a perben tartott mindkét tárgyaláson személyesen is részt vett. Mindezek alapján mérlegeléssel az ítélőtábla 60.000,- forint összegben találta megállapíthatónak az ügyvédi tevékenységgel arányban álló munkadíjat, mely az áfát is magában foglalja.

A fentiek alapján az ítélőtábla a részben alaposnak bizonyult felperesi fellebbezés alapján az elsőfokú bíróság ítéletének ezen jogorvoslati kérelemmel érintett részét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.

A sikertelen fellebbezést előterjesztő alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viseli a fellebbezésére lerótt eljárási illetéket, valamint a nagyobb részt eredményes fellebbezést előterjesztő felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére köteles az államnak (1990. évi XCIII. törvény 60. §, 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §). A nagyobb részt sikeres fellebbezést előterjesztő felperes jogi képviselétével kapcsolatban felmerült ügyvédi munkadíj a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján megállapított összegének megfizetésére az ítélőtábla az alperest kötelezte a Pp. 81. § (1) bekezdésének figyelembe vételével.

Szeged, 2018. február 1.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.
a tanács elnöke

Dr. Béri András s.k.
előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.
táblabíró